

Ruben Willaert
restauratie & archeologie

Cirkelstraat 27-29

Oostende, West-Vlaanderen

Projectcode 2023F296

NOTA

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

PROEFPUTTENONDERZOEK

RUBEN WILLAERT NV

8200 SINT-MICHIELS-BRUGGE

TEN BRIELE 14 | BUS 15

AUTEUR:

Jasper Deconynck

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2023

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV. Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL	3
INLEIDING	5
1. Programma van maatregelen	6
1.1 Gemotiveerd advies over het al dan niet nemen van maatregelen	6
1.1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek	6
1.1.2 Impactbepaling	6
1.1.3 Aan- of afwezigheid archeologische site	7
1.1.4 De waardering van een archeologische site	9
1.1.5 Bepaling van Maatregelen	9
BIBLIOGRAFIE	10

FIGURENLIJST

Figuur 1: Synthese van de geplande werken met aanduiding van de bestaande keldervolumes weergegeven op de meest recente orthofoto, middenschaling, winteropnamen, 2021 (Bron: Deryckere 2022 fig. 8, Geopunt).	7
Figuur 2: allesporenkaart vlak 1 op het GRB (@ Geopunt).....	8
Figuur 3: allesporenkaart vlak 1 op de orthofoto (@Geopunt).	8

INLEIDING

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuwe meergezinswoning binnen het projectgebied met aanpalende koer, terras, en tuinzone. Hiervoor zal de bestaande bebouwing en verharding over het volledige projectgebied gesloopt en opgebroken worden.

Het plangebied is gelegen aan de Cirkelstraat nummers 27 en 29 te Oostende (West-Vlaanderen).

De oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt 321,63 m². Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als woongebied. Het onderzoeksterrein situeert zich binnen de vastgestelde archeologische zone van de historische stadskern van Oostende.

De ingrepen voorzien in de werken vinden plaats op volgende kadastrale percelen binnen de hierboven beschreven extremiteiten: Oostende, Afdeling 1, Sectie A, perceelsnummers 589x3 en 589y3.

Aangezien de geplande bodemingrepen de drempelwaarden ingesteld door het agentschap Onroerend Erfgoed van de Vlaamse Overheid overschrijden, dient conform het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, aangepast met het decreet houdende de wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 naar aanleiding van de ex-post evaluatie, een archeologisch vooronderzoek te worden uitgevoerd en een archeologienota te worden opgemaakt.

Ruben Willaert nv werd aangesteld om deze archeologienota door middel van een bureaustudie op te maken (2022B102). Op basis van het verslag van resultaten werd hierin geadviseerd om de zone die voorwerp zal zijn van de bodemingrepen verder te onderzoeken door middel van een proefputtenonderzoek. Dit is bekrachtigd op het loket (OE ID 21689).

Ruben Willaert nv werd aangesteld om dit uitgesteld vooronderzoek door middel van een vooronderzoek met ingreep in de bodem (proefput) uit te voeren met daaropvolgend advies naar eventueel uitgesteld onderzoek, werfbegeleiding of vrijgave.

Deze tekst behelst het programma van maatregelen van het proefsleuvenonderzoek.

1. Programma van maatregelen

1.1 Gemotiveerd advies over het al dan niet nemen van maatregelen

1.1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

Het uitgevoerde bureau-, en proefputtenonderzoek leverde voldoende informatie op om de aan- of afwezigheid van een archeologische vindplaats te kunnen bevestigen en waarderen. Het onderzoek leverde in functie van deze nota voldoende gegevens op om een gefundeerd advies te formuleren.

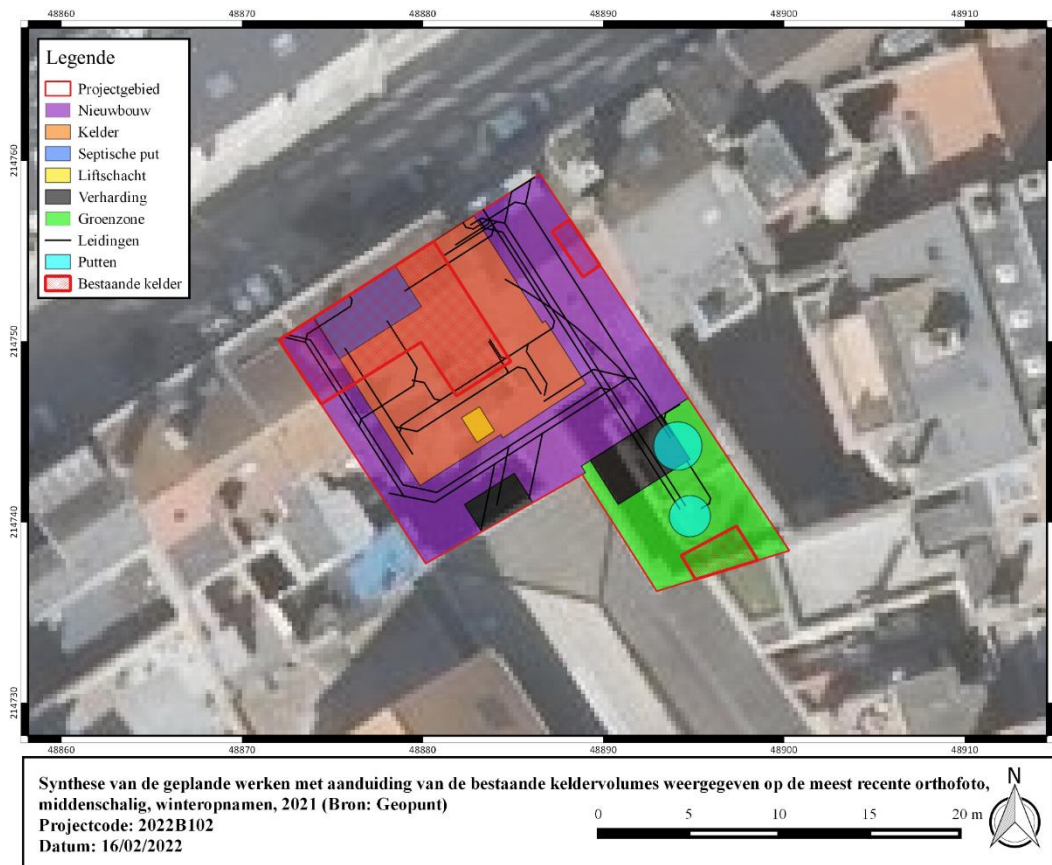
1.1.2 Impactbepaling

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuwe meergezinswoning binnen het projectgebied met aanpalende koer, terras, en tuinzone. Hiervoor zal de bestaande bebouwing en verharding over het volledige projectgebied gesloopt en opgebroken worden.

Het nieuwbouwwolume zal een oppervlakte beslaan van ca. 250 m² en over een oppervlakte van ca. 118 m² voorzien zijn van een kelderverdieping. Deze kelder wordt aangelegd tot op een diepte van ca. 3,1 m –mv (excl. fundering). Binnen het keldervolume is een septische put (21000 l) met een oppervlakte van ca. 14 m² aanwezig. De septische put reikt tot op dezelfde diepte als de aanpalende kelderruimtes. Daarnaast is binnen het gebouw een liftschaft met een oppervlakte van ca. 2 m² gelegen die zal reiken tot op ca. 4,9 m -mv. Het nieuwbouwwolume zal gefundeerd worden door middel van een algemene funderingsplaat met funderingsranden tot op vorstvrije diepte.

Aanpalend aan de nieuwbouw wordt over een oppervlakte van respectievelijk 6,2 en 13,6 m² een verharde koer en terras aangelegd. Hiervoor wordt een bodemingreep gerekend van ca. 50 cm –mv. Het overige gedeelte van het projectgebied (ca. 51,8 m²) zal worden ingericht als groenzone bestaande uit vaste planten. Hiervoor wordt rekening gehouden met een bodemingreep van ca. 30 cm –mv.

Het nieuwbouwwolume zal daarnaast voorzien worden van nieuwe leidingen die zullen aansluiten op nieuw te plaatsen putten. Voor de aanleg van de leidingen wordt rekening gehouden met een aanleg sleuf van ca. 60 breedte op 80 cm diepte. Naast de septische put binnen de kelderverdieping zijn ten zuiden van de nieuwbouw een regenwaterput (10000 l, oppervlakte van ca. 5,6 m²) en een infiltratieput (5200 l, oppervlakte van ca. 4 m²) te situeren. Deze putten reiken tot op een diepte van ca. 3 m –mv en ca. 1,5 m -mv.

Figuur 1: Synthese van de geplande werken met aanduiding van de bestaande keldervolumes weergegeven op de meest recente orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2021 (Bron: Deryckere 2022 fig. 8, Geopunt).

1.1.3 Aan- of afwezigheid archeologische site

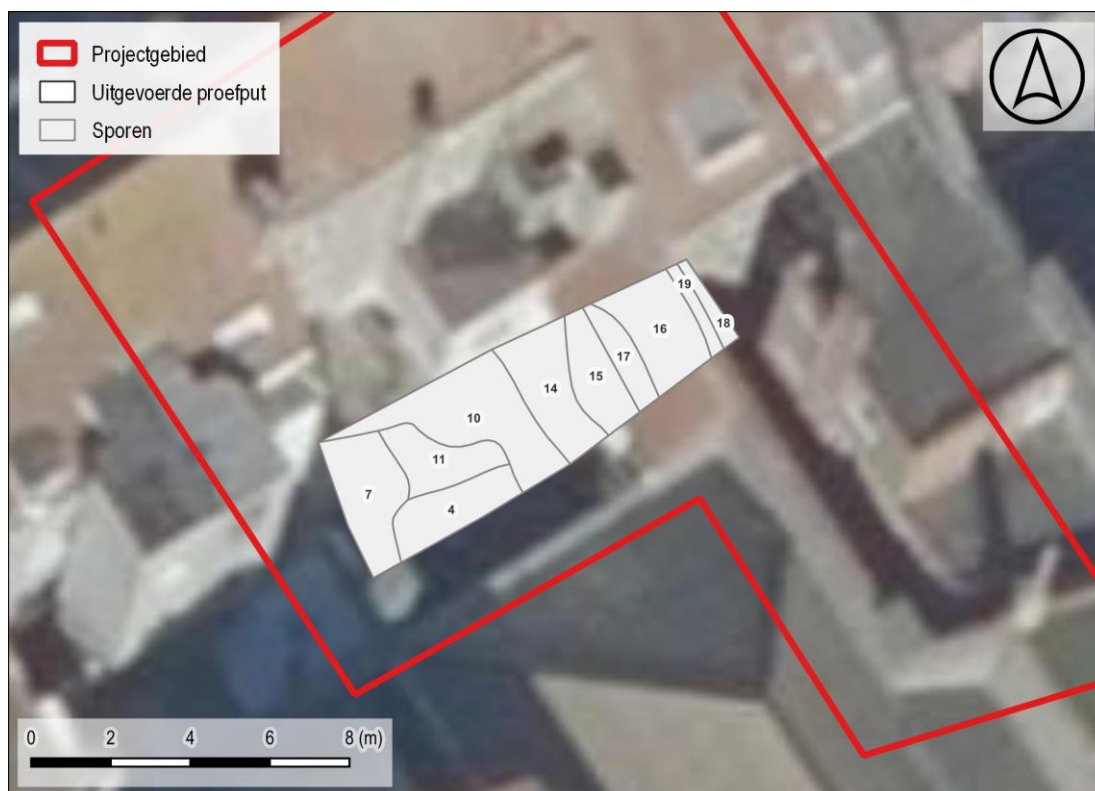
Het proefsleuvenonderzoek bestond uit de aanleg van één proefput waarbinnen sporen uit de (nieuwe en) nieuwste tijd werden geregistreerd (19e-21e eeuw). Binnen deze werkputten werd gewerkt in één vlak waarbij lokaal bij bepaalde delen van de profielen dieper werd gegraven. Er is ook één aanvullende boring gebeurd.

De geregistreerde sporen tonen een antropogene impact op de bodem van het projectgebied. Deze roering heeft plaatsgevonden in de Nieuwe/nieuwste tijd (18e-21e eeuw) waarbij heel wat uitgravingen gevuld met bouwpuin tot op 2,2 m onder het maaiveld konden geattesteerd worden. Hieronder bevonden zich ophogingspakketten tot op een diepte van +2m TAW. Ook deze dateren uit de nieuwste tijd. Vermoedelijk kunnen ze gelinkt worden aan de uitbreidingszone van de stad die vrij kwam van de afbraak van de vestigingsmuren. In 1865 werd Oostende van haar militaire functie ontdaan. De ophogingspakketten kunnen wel oudere sporen op een dieper niveau gaan afdekken.

Er werden geen vondsten ingezameld. Monsters voor verder natuurwetenschappelijk onderzoek zijn niet genomen.

Figuur 2: allesporenkaart vlak 1 op het GRB (@ Geopunt).

Figuur 3: allesporenkaart vlak 1 op de orthofoto (@Geopunt).

1.1.4 De waardering van een archeologische site

Tijdens het onderzoek zijn binnen de contouren van de werkput de sterke antropogene impact uit de nieuwste tijd aan het licht gekomen. Het gaat aan de basis om sterk zandige ophogingspakketten met licht vermengde heterogene zandbrokken, puin en veel schelpfragmenten die een duidelijke aanvoer van grond aantonen. Het zeer beperkte materiaal in deze pakketten wijzen op een datering in de nieuwste tijd (19^e eeuw). Het is niet uitgesloten dat deze te maken hebben met de in 1865 ontheven militaire functie van Oostende en de hierop volgende uitbreiding van de zone die samenging met de afbraak van de vestigingsmuren. In een jongere periode zien we tal van uitgravingen die nadien gevuld zijn met bouwpuin (bakstenen en ander bouw materiaal) die in de 19^e en 20^e/21^e eeuw kunnen geplaatst worden. Ze tonen een sterke antropogene impact op het terrein die in een nog jongere fase een tweetal nivelleringspakketten vertoont.

1.1.5 Bepaling van Maatregelen

Hierboven werd geargumenteed dat het projectgebied (binnen de dimensies van de geplande werken) een laag potentieel tot nuttige archeologische kennisvermeerdering bezit.

Gezien het resultaat wordt een **vrijgave geadviseerd** van het projectgebied. In de proefput werd binnen het bereik van de werken en een veiligheidsmarge enkel verstoringen en sterk vermengde opvullings- en ophogingspakketten aangetroffen. **Verder onderzoek in de vorm van een vervolgonderzoek zou ons inziens weinig nuttige archeologische kennisvermeerdering met zich mee brengen en is daardoor zowel vanuit wetenschappelijk archeologisch standpunt als vanuit een kosten-baten overweging niet opportuun.**

BIBLIOGRAFIE

LITERATUUR

Deryckere J. 2022, Cirkelstraat 27-29, Oostende, Archeologienota, Ruben Willaert, Brugge.

DIGITALE BRONNEN

www.geopunt.be

<https://dov.vlaanderen.be>

<https://inventaris.onroerendergoed.be>

<https://cartesius.be>

<https://loket.onroerendergoed.be>

